

'จีดีพี'

ไม่สะท้อนเศรษฐกิจที่แท้จริง

|ชลดา อังศรีสว่าง

หน่วยงานพยากรณ์เศรษฐกิจได้ปรับ
ตัวเลขประมาณการเศรษฐกิจไทยในปี
ขึ้นเป็นการคาดการณ์ว่าในปี 2561
เศรษฐกิจไทยจะเติบโตสูงขึ้นโลมา
ตั้งแต่ 4% ไปจนถึง 4.8%

อัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์
มวลรวมในประเทศ (จีดีพี) ที่ขยายตัว
นั้น ถูกนำไปตีความทางการเมืองมา
ตลอดว่า ยิ่งทำให้จีดีพีโตเท่าไร ก็จะ
สะท้อนว่ารัฐบาลบริหารเศรษฐกิจได้ดี
ขึ้นเท่านั้น ทางการเมืองนับจีดีพีเป็น
เครื่องมือชี้วัดความสำเร็จในการบริหาร
งานมานาน

อย่างไรก็ตาม ความเชื่อนี้อาจจะ

ต้องสั่นคลอนเมื่อธนาคารโลก (เวิลด์
แบงก์) ออกรายงานผลการวิจัยเรื่อง
หัวข้อการเปลี่ยนแปลงความมั่งคั่งแห่ง
ชาติสู่การสร้างอนาคตที่ยั่งยืน ซึ่งได้
จากการวิเคราะห์ข้อมูลความมั่งคั่งจาก
141 ประเทศทั่วโลก ระหว่างปี
2538-2557 กว่า 1,500 คริวเรือน ได้
ผลการศึกษาว่าตัวเลขจีดีพีที่ถูกใช้
เป็นเครื่องชี้วัดสภาพเศรษฐกิจของ
แต่ละประเทศมาไม่น้อยกว่า 70 ปีนั้น
ไม่สามารถสะท้อนภาวะที่แท้จริงของ
เศรษฐกิจประเทศนั้นๆ ในระยะยาวได้
หากยึดถือจีดีพีเป็นหลักอาจทำให้ส่ง
สัญญาณผิดพลาดด้านเศรษฐกิจได้

รายงานนี้ระบุว่า แม้บางประเทศ
จะมีการเติบโตของความมั่งคั่งต่อหัวต่อ

คนสูง แต่ก็เป็เพราะมีการขยายตัว
ของประชากรน้อย จีดีพีที่สูงขึ้นจึงไม่
สามารถสะท้อนว่าเศรษฐกิจดีขึ้นจริงๆ
ในทางตรงกันข้ามพบข้อเท็จจริงว่า
จำนวนประชากรที่เติบโตอย่างรวดเร็ว
และการมีประชากรวัยหนุ่มสาวจะเป็น
ประโยชน์มาก ในกรณีที่มีการลงทุน
เพียงพอและเหมาะสมกับแรงงานคน
รุ่นใหม่ ซึ่งจำเป็นต้องมีการพัฒนาคน
ควบคู่ไปด้วย

รายงานนี้ได้มีการกำหนดทุนทรัพย์
เป็น 2 ประเภท คือ ทุนทรัพย์ที่สร้าง
เอง (Renewable) และทุนทรัพย์ที่ไม่
ได้สร้างเอง (Non-Renewable) ทั้งนี้
ทรัพยากรธรรมชาติถือว่าเป็นทุนทรัพย์
ประเภทแรกที่เป็นสินทรัพย์ที่สำคัญ

ที่สุดของประเทศรายได้ต่ำ

โดยข้อเท็จจริงนั้น การที่ธนาคารโลก ระบุว่า จีดีพีไม่อาจจะสะท้อนภาวะเศรษฐกิจที่แท้จริงได้นั้น ก็เป็นความจริง โดยเฉพาะในกลุ่มประเทศที่ด้อยพัฒนาและกำลังพัฒนา ที่มีเศรษฐกิจใต้ดินมูลค่าสูงมาก ธุรกิจใต้ดินที่ผิดกฎหมายไม่ได้อยู่ในระบบภาษี และไม่ได้ถูกนำมารวมใช้ในการคำนวณจีดีพีด้วย

ตัวอย่างเห็นได้จากในประเทศไทยเอง ธุรกิจใต้ดินที่ใหญ่โดยมีมูลค่าสูงมาก อย่างหวยใต้ดิน และการพนันต่างๆ นั้นมีมูลค่าปีละหลายหมื่นล้านบาท มีการจ้างงานและบุคคลที่เกี่ยวข้องในห่วงโซ่อุปทาน หรืออย่างการปล่อยเงินกู้นอกระบบก็มีมูลค่าสูงเช่นกัน

อย่างไรก็ดี การเก็บข้อมูลตัวเลขจีดีพีของไทยก็เข้าระบบมาตรฐาน หากตัวเลขจีดีพีจะเพี้ยนเพราะธุรกิจใต้ดินก็จะมีไม่มากจนตัวเลขจีดีพีของประเทศไทยไม่น่าเชื่อถือและไม่อาจสะท้อนภาพที่แท้จริงของเศรษฐกิจได้เหมือนในบางประเทศที่มีธุรกิจใหญ่กว่าและความโปร่งใสในการเปิดเผยข้อมูลยังไม่ดีพอ

อรุณ จิระชวลา กรรมการ ธนาคาร

กรุงเทพ กล่าวว่า ตัวเลขจีดีพีประเทศไทยไม่ได้คลาดเคลื่อนมากมายและไม่น่าห่วงเหมือนในหลายประเทศรายได้ต่อหัวต่อคนของคนไทยยังอยู่ที่ระดับ 7,000 ดอลลาร์สหรัฐ/คน/ปี ระดับรายได้เฉลี่ยของประชากรเหมือนกับของกลุ่มประเทศกำลังพัฒนาและด้อยพัฒนา อรุณ กล่าวว่า การที่จะทำให้รายได้ประชากรเพิ่มขึ้นและจีดีพีเติบโตสูงประเทศไทยจำเป็นต้องเพิ่มการลงทุนในด้านการผลิตให้มากกว่านี้ เศรษฐกิจของประเทศจะต้องเติบโตจากการลงทุนไม่ใช่เติบโตจากการบริโภคเหมือนที่ประเทศไทยเน้นเติบโตจากการบริโภคภายในมานานหลายสิบปีแล้ว และทำให้เมื่อใดที่การบริโภคลดลงจีดีพีก็จะขยายตัวต่ำ การลงทุนก็ต่ำเพราะลงทุนเพื่อบริโภค

กลุ่มประเทศที่ใช้นโยบายการบริโภคผลักดันเศรษฐกิจ คือ ลาตินอเมริกา แอฟริกา เป็นรูปแบบเหมือนประเทศไทย ผู้ประกอบการรายใหญ่มีไม่มาก การลงทุนจึงไม่มากเช่นกัน

ทั้งนี้ อรุณ ยกตัวอย่างประเทศที่เน้นลงทุนเพื่อการผลิตมากๆ ในขณะนี้คือจีนที่ใช้นโยบายลงทุนอย่างก้าวกระโดด เช่น ให้รัฐวิสาหกิจลงทุนผลิตสินค้าแล้วก็ต้องขายให้ได้ อาจจะมี

ปัญหาเรื่องคุณภาพบ้าง แต่ก็พยายามปรับปรุงแก้ไขกันไป ยอมขาดทุนก่อนแล้วมาเพิ่มประสิทธิภาพในภายหลัง โดยใส่เทคโนโลยีเข้าไปให้มากขึ้น ให้ต้นทุนต่ำ เน้นการจ้างงาน รายได้ต่อหัวต่อคนของจีนขณะนี้อยู่ที่ 8,000-9,000 ดอลลาร์/คน/ปี จากที่เคยต่ำกว่าไทยก็ขยับมาสูงแล้ว ซึ่งกลุ่มประเทศญี่ปุ่น ได้หัววัน เกาหลี ที่เน้นการลงทุนเพื่อการผลิต ต่างมีรายได้ประชากรสูงขึ้นทั้งสิ้น

นักวิเคราะห์ ระบุว่า แม้เวสต์เบงกจะเห็นว่าตัวเลขจีดีพีไม่สามารถสะท้อนภาวะที่แท้จริงของเศรษฐกิจประเทศในระยะยาวได้ แต่ก็คงไม่อาจทำให้รัฐบาลอดดีใจกับตัวเลขจีดีพีที่สูงขึ้นได้ แต่การที่เศรษฐกิจเน้นการเติบโตจากการบริโภคจะทำให้จีดีพีเติบโตแบบลุ่มๆ ดอนๆ และรายได้ประชากรต่อหัวต่อคนจะมีโอกาสเพิ่มขึ้นช้ามาก

ที่หนักที่สุด คือ หากไม่ปรับเปลี่ยนไปเป็นการผลักดันให้เศรษฐกิจเติบโตด้วยการผลิต จะทำให้ประเทศไทยพ้นจากกับดักรายได้ปานกลางได้ยาก และสิ่งที่รัฐบาลกล่าวว่าจะทำประเทศไทยให้พ้นจากประเทศติดกับดักรายได้ปานกลาง ก็ไม่มีวันเป็นจริงไปได้ ■